

AFZENDER

Cultuur Concreet
Grotekerkplein 5
3011 GC Rotterdam

info@cultuurconcreet.nl
www.cultuurconcreet.nl

010 414 1700

GEADRESSEERDE

Commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en
Sport
insprekers@griffie.rotterdam.nl

DATUM

15 september 2025

BETREFT

Reactie concept eindadvies
kwartiermaker

IBAN NL08 RABO 0381 9199 51
KVK 411 293 98
BTW NL 007142146B01

Beste commissieleden,

Namens Cultuur Concreet – de organisatie die al bijna 25 jaar werkt met de wijken van Rotterdam deel ik met u onze reactie op het concept eindadvies kwartiermaker en de wethoudersbrief over dit onderwerp.

Hoewel ik als directeur vaak achter mijn bureau zit, werkt mijn team elke dag in alle in dorpen en wijken van onze stad. **Waar cultuur echt begint: dichtbij**. De culturele sector in Rotterdam is in beweging. Die beweging begint niet op het stadhuis of op een podium. Die begint op straat. Daar groeit cultuur: uit ontmoeting, urgentie en plezier. Daar ligt de basis van een duurzaam cultureel ecosysteem.

Wij zijn blij met de investering van de wethouder, de kwartiermaker en haar team in deze transitie en in de brief van de wethouder herkennen wij veel. Bijvoorbeeld dat cultuur niet alleen in de sector zelf moet leven, maar verbonden is met alle domeinen. **'Domein verbindend'** raakt precies de kern van ons werk in de wijken.

Daarnaast steunen we de oproep voor meer ruimte voor makers. Differentiatie en financiering op basis van vertrouwen is nodig om de cultuurpraktijk in deze stad recht te doen. **Maatwerk** is daarbij dé manier. En voor Cultuur Concreet zijn makers ook actieve bewoners, vrijwilligers en andere lokale culturele initiatiefnemers. Mensen die zichzelf misschien geen maker noemen, maar die wel professioneel, toegewijd en waardevol cultuur maken. Zij houden in deze stad mensen die al decennia lang gemeenschappen bij elkaar. Niet vanaf een podium, maar vanuit een café. Niet vanuit een galerie, maar vanuit een theehuis. Niet vanuit een muziekschool, maar vanuit een kelder. Deze plekken vormen het culturele weefsel van de stad. Vaak **zonder structurele financiering**.

Daar liggen onze zorgen. De wethouder spreekt over gericht investeren in bepaalde wijken, makers en ondervertegenwoordigde groepen. Dat juichen wij toe, maar we **missen de uitwerking**. Welke instrumenten worden hiervoor ingericht en wie krijgt het mandaat om hierover te beslissen? In de praktijk zien wij vaak onduidelijkheid over rollen. Wie is waarvoor verantwoordelijk? En misschien nog belangrijker: wie niet? Die onduidelijkheid vertraagt en maakt samenwerking onnodig ingewikkeld.

Daarnaast benoemt de wethouder terecht de waardevolle rol van onafhankelijk, ongevraagd advies. Maar we weten ook: een advies kan net zo makkelijk in een la verdwijnen. Dat is precies waar de IABx2025 voor waarschuwt: tokenisme. Veel mensen mogen wel meepraten, maar **ervaren te weinig invloed**. Echte participatie vraagt dat je macht en ruimte deelt. Het vereist – zoals de kwartiermaker schrijft – een proactieve, responsieve, faciliterende en open ontvangende overheid.

Daar hoort ook geld bij. Het budget lijkt de wethouder vooralsnog dichtbij te willen houden. Wij willen de wethouder uitdagen het dichterbij de Rotterdammers te beleggen. Bij Cultuur Concreet laten we met de regeling voor Lokale Culturele Programmering zien hoe effectief het is om budget op basis van doelstellingen neer te leggen bij een [onafhankelijke organisatie](#), die dichterbij de Rotterdammer staat en vanuit vertrouwen werkt.

De wethouder schrijft dat 'subsidieverstrekking de laatste jaren is verschoven naar een systeem waarin bewijs en cijfers de doorslag geven boven vertrouwen' en te willen 'bewegen naar coalitie in plaats van concurrentie'. Voor ons is dit zeer herkenbaar: maar hoe gaan we dit doen? We missen de concrete vertaalslag. En laten we heel eerlijk zijn: het gaat niet [alleen over vertrouwen hebben, ook over betrouwbaar zijn](#).

Het advies van de kwartiermaker is concreter over harde keuzes en financiële verhoudingen. De wethouder lijkt meer terughoudend. Ook zien we dat het advies scherper pijnpunten benoemt: de kwetsbaarheid van initiatiefnemers, de onduidelijkheid in governance en de scheve verdeling van middelen. Dat zijn observaties die wij vanuit de praktijk herkennen. Daarbij: [zonder structurele continuïteit blijft de transitie broos](#). Dat vraagt om een lange adem en om duurzaam investeren, in zowel plekken als in de mensen die ze dragen.

Dan is er nog de stem van de internationale experts van de IABx2025. Hun boodschap was glashelder: equity moet het hart van het beleid vormen. Niet als slogan, maar als [werkelijke herverdeling van middelen, ruimte en zeggenschap](#). De IABx2025 riep ook op tot co-governance: besluitvorming niet alleen in handen van de overheid of adviescommissies, maar samen met bewoners en makers. Die urgentie lezen we onvoldoende terug in de brief en dat vinden wij een gemiste kans. Woorden alleen zijn niet genoeg. Zonder soms moeilijke keuzes en structurele budgetten blijven deze termen symbolisch.

Het goede nieuws is: alles wat we nodig hebben, is er al. De mensen. De plannen. De energie. Het moet alleen beter worden [herkend, erkend en versterkt](#). Dat betekent ook dat er soms ruimte gemaakt moet worden. Want dat is wat echte transitie vraagt.

Wat wij u willen meegeven, is dit:

- Erken de volle breedte van makers | Niet alleen instellingen of professionals, maar ook bewoners, vrijwilligers en lokale initiatiefnemers dragen de cultuur van Rotterdam.
- Borg #cultuurdichtbij structureel | Cultuur in de wijken is geen project, maar fundament. Zet dit vast in beleid en budget. Geef initiatiefnemers en plekken de lange adem die nodig is
- Vertaal vertrouwen naar praktijk | Laat zien hoe dit in instrumenten en beslissingen werkt. Kies, verdeel, investeer.

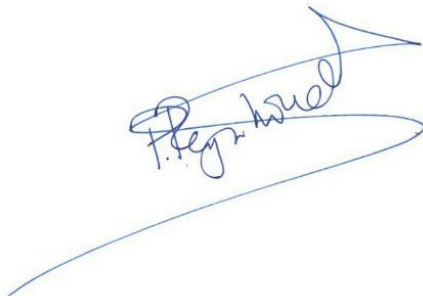
En laat u inspireren door de radicaliteit van de kwartiermaker en de IABx2025. [Durf](#) te vertrouwen, [durf](#) te dromen, [durf](#) cultuur te zien als een basisvoorziening. Want we vrezen dat zonder lef de beweging verzandt in mooie woorden en goede bedoelingen.

Vergeet niet dat deze transitie niet alleen gaat over financiering of cultuurbeleid. Het gaat over het bouwen van een **cultuurpraktijk** waarin iedereen – ongeacht achtergrond of postcode – zich uitgenodigd voelt om mee te denken, mee te maken en mee te doen. De toekomst van cultuur in Rotterdam leeft niet in masterplannen. Ze leeft in kleine gebaren:

- In ruimte maken.
- In mensen vertrouwen.
- In werelden verbinden die elkaar nu nog te weinig ontmoeten.
- En in de moed om los te laten – zodat anderen kunnen leiden.

Soms zijn we in Rotterdam zo gericht op plannen, impact en risicobeheersing, dat we vergeten wat er al groeit. Ongepland, maar essentieel. Mensen die verantwoordelijkheid nemen voor hun straat, hun wijk, hun stad. Niet omdat het in een beleidskader past, maar omdat ze voelen: **dit is van ons**.

Met hartelijke groet,

Petra Reijnhoudt

Petra Reijnhoudt | directeur Cultuur Concreet

ook namens,

Marliza Driessen | hoofd cultuurregie - Sylvia van Aartsen | hoofd kennis, onderzoek & communicatie - Annet Schipper | cultuurregisseur Hoogvliet & Pernis - Belén Cordero López | cultuurregisseur Overschie - Julia den Outer | cultuurregisseur Noord - Leander Varekamp | cultuurregisseur Hoek van Holland & Rozenburg - Liam Noordzij | cultuurregisseur Hillegersberg-Schiebroek - Manon Bastiaans | cultuurregisseur Centrum - Najel Monteiro | cultuurregisseur Delfshaven - Rasheida Adrianus | cultuurregisseur Prins Alexander - Richard Nazier | cultuurregisseur Charlois - Roelof Kok | cultuurregisseur IJsselmonde - Titia Kitambala | cultuurregisseur Feijenoord - Teun Hagemeier | cultuurregisseur Kralingen-Crooswijk a.i.